

TÜRK KÜTÜPHANECİLİĞİ

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ BÜLTENİ

2. Cilt

1988

2. Sayı

XXIV. Kütüphane Haftası ve Bazı Sorunlarımız

Kütüphane Haftamız 24 yaşında. Tanrı izin verirse, 1989'da, çeyrek yüzyıla ulaşmasının kıvanç ve sevincini yine birlikte yaşayacağız. Türk Kütüphaneciler Derneğinin 1964'te diktiği fidanın artık genç bir ağaç haline geldiğini söyleyebiliriz. Onun, bir çınar olmasını dileyelim.

Geçen yılki konuşmamda 'Kütüphane Haftaları acaba amacına ulaşıyor mu?' diye sormuş, cevap olarak ta, galiba, oldukça karamsar bir tablo çizmiştim. Ama, 24 yılı bir değerlendirmeye tabi tuttuğumuzda Haftaların kütüphaneciliğimizin ve kütüphanelerimizin gelişme ve ilerlemesine önemli katkılarda bulunduğunu görüyoruz. Kütüphane Haftalarında bu kürsülerde yapılan konuşmalar, düzenlenen toplantılarda öne sürülen görüş ve düşünceler er veya geç muhatabını bulmakta, bunların en azından tartışma gündemine girmesi mümkün olmaktadır. Bazı meselelerin çözümünün kamuoyu yaratmağa bağlı olduğunu düşünürsek, karamsarlığa gerek yok. Kütüphane Haftalarımız buna fazlasıyla yardımcı oluyor.

Buna bir örnek, bu yılki yan ödeme kararnamesinde yapılan, kütüphanecilere ilişkin düzenlemedir. Kütüphanecilere gördükleri hizmete uygun yan ödeme puanları verilmesi, Kültür ve Turizm Bakanlığında çalışan kütüphanecilerin yan ödeme puanlarının Bakanlıkta görevli öteki elemanlarınınki ile eşit düzeye getirilmesi, hatırlayacaksınız, yıllardır tekrarladığımız bir dilekti. Bu yılki kararnamede, ilk defa olarak, kütüphanecilerin yan ödeme puanları 400-400'e çıkarılmıştır; Kültür ve Turizm Bakanlığı mensubu meslektaşlarımızın puanı da 500-500 ile, Bakanlığın öteki mensuplarınınki ile eşitlenmiştir. Bu yan ödeme işlemlerinde iyileştirmenin ilk adımıdır. Öteki kurumlarda çalışan kütüphanecilerin puanlarının Bakanlıkta çalışan meslektaşlarınınkinin durumuna getirilmesi ise, ikinci adım olacaktır. Sözün burasında uygulamadaki bir tıkanıklığı ilgililerin bilgisine sunmak durumundayız. 400-400 yan ödeme puanından yararlanmak için hem kütüphanecilik yüksek öğrenimi görmüş olmak, hem de kütüphaneci kadrosunda çalışıyor bulunmak gerekli. Kütüphaneci arkadaşlarımızın büyük kesimi 'kütüphaneci' olarak belirlenmiş bir kadroda çalışmadıkları için bu imkândan yararlanmıyorlar. Yıllardır bir kütüphaneci kadrosunu işgal eden, fakat kütüphanecilik yüksek öğrenimi görmemiş olanlar da bu imkândan yoksunlar. Bu durumda; söz konusu imkânlardan yararlanabilenlerin sayısı çok azdır. Öyleyse, ikinci bir adım daha atılmalı ve resmî kurum ve kuruluşlara da, sür'atle yeteri kadar 'kütüphaneci' kadrosu verilmeli. Aksi halde, yan ödeme kararnamesinde belirlenen puanlar göstermelik kalmaktan ileri gidemeyecektir.

Benden önce dinlediğiniz sayın yetkililer, kütüphanelerle ilgili son gelişmeleri açıkladılar. Bunları tekrarlayarak zamanınızı israf etmeyeceğim. Bu başarılı çalışmalarını gerçekleştiren ve gerçekleşme yoluna koyan yetkili ve meslektaşlarımıza şükran borcumuzu belirtmek istiyorum. Son bir yıl içinde yapılanlar, bizim gibi kütüphaneciliğe ve kütüphanelere ilişkin en küçük bir kıpırdanıştan kıvanç duymağa hazır bulunanlar için, gerçek bir mutluluk kaynağı olmuştur. Amma, burada dile getirilen gelişmeler, konuşanların yetki ve sorumluluk alanlarının tabii bir gereği olarak, halk kütüphanesi ağırlıklıdır. Açılış törenlerimizin giderek klişeleşen program yapısı içinde, artık öteki türden kütüphanelerimizin ve oralarda çalışan meslektaşlarımızın sesini duyurmak imkânı kayboluyor. Oysa, onların da kamuoyuna ve ilgililere duyurulmak istenen meseleleri veya müjdeli gelişmeleri var. Bize ayrılan kısa zaman içinde, Yükseköğretim Kanunundaki boşluk ve eksiklikler yüzünden kendilerini bir türlü yeni üniversite sistemine uyduramayan üniversite kütüphanelerimizi, sayıları binlerle ifade edildiği halde sahipsiz durumda olan okul kütüphanelerimizi, varlıkları bile kuşku kulum ve kuruluş kütüphanelerimizi, amacının dışında işlev üstlenmeğe zorlanan milli kütüphanemizi ayrı ayrı ele alıp irdelemek imkânsız. Bu yüzden, meslektaşlarımızın kütüphane haftalarının giderek bir 'halk kütüphanesi haftası'na dönüşmekte olduğuna ilişkin kaygılarını belirtmekle yetineceğim.

Kitabın temel ihtiyaç maddelerinden sayılması, KDV gibi fiyatını artırıcı unsurlardan kurtarılması dileğimizi, önceki Kütüphane Haftası konuşmalarından birinde dile getirmiştım. Geçen zaman içinde, kitaplardan ve öteki basılı yayınlardan KDV kaldırılmadığı gibi, diğer temel ihtiyaç maddeleri de KDV'ye bağlandı. Satışı git gide azalan yayınlardan alınır: KDV'nin devlet bütçesine dişe dokunur bir katkı sağlayacağını düşünmek de güç. Öyleyse niçin okuma alışkanlığını teşvik gayretinin önüne bu engeli çıkarıyoruz? Sayın Kültür ve Turizm Bakanımızın bugünkü konuşmaları ile başlattığı güzel kampanyaya en etkili desteklerden birinin de KDV'siz yayın olacağını sanıyoruz.

Çağımızın kaçınılmaz ihtiyacı haline gelen 'bilgi toplumu'nun oluşturulmasında kütüphanelerin çok önemli işlevleri olacaktır. Onları bu işlevi gerçekleştirecek bir anlayış ve donanım ile yeniden düzenlemek, onlara çağın ve teknolojinin gerektirdiği yeni kimliğini kazandırmak zorundayız. Bunu sağlamak için de yetkililer ve kütüphaneciler olarak, işbirliği içinde, var gücümüzle çalışmalıyız.

Doç. Dr. Necmeddin Seferciođlu

TKD Genel Başkanı